

RNDr. Jiří Losert, CSc. - významný český geolog - exulant

Dr. Jiří Losert je jedním z řady českých geologů - exulantů, kteří si zaslouží přinejmenším připomenutí v našem odborném tisku. Jelikož od jeho odchodu do Kanady uplynulo již dlouhých 28 let, rádi bychom čtenáře alespoň ve stručnosti informovali o jeho profesní dráze i o příčinách, které ho vedly k odchodu do emigrace.

S Jirkou jsem se seznámil (F. Novák) v roce 1950, již v prvních dnech našeho společného studia geologie na Karlově univerzitě; tam jsme se ihned domluvili, že oba pocházíme ze stejného kraje a máme podobné sběratelské záliby. Jeho rodiče bydleli v letech 1941-1977 ve staré hornické obci Kaňk (později přičleněné ke Kutné Hoře), sotva 50 metrů od středověké Panské jámy, přímo v nadloží rudních žil Staročeského rudního pásma. Spolu jsme na okolních haldách sbírali minerály a jeden z nich - ortochamosit ze Staročeského pásma - jsme později spolu podrobně studovali. Jirka na oplátku zajížděl za mnou do Vrdů u Čáslavi. Odtamtud jsme spolu podnikali sběratelské výpravy na kole, a někdy i bryčkou taženou jedním koněm, na známé mineralogické lokality v okolí Čáslavi (Markovice, Přibyslavice, Staroč, aj.). Dobře jsem se znal i s Jirkovým otcem, kterého jsem poznal, když jsem ještě jako student o prázdninách v roce 1952 působil jako geolog na ložisku manganových a kyzových rud ve Chvaleticích.

Již před odchodem do Kanady v roce 1980 patřil J. Losert k našim předním odborníkům v oblasti výzkumu rudních ložisek a také v oboru petrologie metamorfovaných hornin. Začátek v Kanadě neměl snadný, protože se musel nejen vyrovnat s novým prostředím, ale také diametrálně změnit náplň své odborné práce tím, že se z „tvrdé“ geologie přeorientoval na geologii ložisek ropy a plynu. V péči o rodinu mu vydatně pomáhala manželka Dagmar, původně překladatelka v Ústředním ústavu geologickém, a později v Geologickém ústavu, jež byl součástí Přírodovědecké fakulty Karlovy univerzity v Praze.

Dr. Jiří Losert se narodil 11. prosince 1931 v Praze, ale ranné mládí prožil ve Gbelech na západním Slovensku. Jeho životní dráha byla ovlivněna povoláním otce, který jako báňský technik pracoval na výstavbě dolů a úpraven na Slovensku a na Moravě, a nakonec ve Chvaleticích a v Kutné Hoře. Z těchto lokalit si Jirka odnesl první dojmy z hornického prostředí a první vzorky nerostů a zkamenělin, a tam také poprvé viděl geology při jejich práci.

Obecnou školu navštěvoval ve Gbelech a technickou větev reálného gymnázia studoval v Kutné Hoře (1942 - 1950). Život v „Hoře“, s jejími bohatými hornickými tradicemi, a kontakt se sběrateli nerostů a fosilií z proslulých lokalit v jejím okolí, na Čáslavsku a v Železných horách, jej po maturitě přivedly ke studiu geologie na Přírodovědecké fakultě Karlovy univerzity v Praze. Tam se později specializoval na obor geologie ložisek nerostných surovin.

Během univerzitního studia v letech 1950 - 1954 patřil Jirka mezi žáky R. Kettnera, J. Koutka a Z. Pouby. V roce 1953 se stal asistentem katedry nerostných surovin a od té

doby vedl praktická cvičení zaměřená na nerostné suroviny a organizoval kurzy důlního a povrchového mapování v Českém masivu, Nízkých Tatrách a Spišsko - gemerském Rudohoří. V letech 1955 -1956 vyšly jeho první publikace. Byly věnovány minerálům a horninám Kutnohorska a ložiskům polymetalických rud na severní Moravě. Studium na Přírodovědecké fakultě ukončil v roce 1954 obhájením diplomové práce „Dumortierity z migmatitů a pegmatitů v okolí Kutné Hory“.

V roce 1957 se stal na stejné katedře odborným asistentem a kromě přednášení a praktik v oboru geologie ložisek pracoval též externě pro řadu resortních podniků: pro Českomoravský rudný průzkum v Kutné Hoře detailně mapoval severní část kutnohorského rudního revíru v měřítku 1: 5000, pro Severočeský rudný průzkum (Dubí) pracoval na prospekci Sn a W rud v Krušných horách, a pro Rudný průzkum v Rýmařově studoval ložiska Pb-Zn rud v severomoravském kulmu. Vedle toho spolupracoval s Ústavem pro výzkum rud (později Ústav nerostných surovin) v Kutné Hoře na mineralogické a ložiskové problematice, pro úřady veřejné správy vypracoval řadu posudků pro zakládání a rozšíření kamenolomů a využití ložisek stavebních surovin v různých místech Českého masivu.

Z terénních prací měl obzvláště rád geologické mapování, na které si často zval pomocníky z řad posluchačů geologie; mezi jeho oblíbené „fuksy“ patřili mj. P. Adámek, M. Fišera, P. Jakeš, J. Klomínský a M. Rieder, pozdější známé postavy moderní české geologie a mineralogie. V Českém masivu se Jirkovo mapování (1: 25000) soustředilo do dílčích oblastí o celkové rozloze několika set km², převážně mezi Železnými horami a horním a středním Posázavím. Toto mapování sloužilo pro edici generálních map Československé republiky vydávaných Ústředním ústavem geologickým (listy Jihlava, Praha a Vysoké Mýto), a zároveň se stalo základem pro jeho pozdější stu-

Obr. 1 RNDr. Jiří Losert, CSc. s paní Dagmar letos na jaře v Edmontonu.

dia moldanubického, kutnohorského a železnohorského krystalinika a jejich metamorfni zónalnosti.

Po sedm letních sezón, počínaje rokem 1956, studoval alpinskou příkrovovou stavbu v okolí Banské Bystrice na středním Slovensku, kde mapoval klíčové úseky geologicky komplikovaného území mezi Velkou Fatrou, Nízkými Tatrami a vulkanickým masivem Poľany. V tomto území definoval stratigrafii, tektoniku a metalogenezi tatrídských jednotek a subtatrídských příkrovových sérií. Výsledky mapování byly použity pro geologickou generální mapu (list Banská Bystrica), a výsledky výzkumu tamějších ložisek železných, měděných a polymetalických rud byly použity Rudným průzkumem Banská Bystrica. V roce 1960 shrnul dosažené výsledky v kandidátské disertaci „Geologie a metalogeneze západní části Ľubietovské zóny a přilehlého subtatrika“.

V roce 1961 se Jirka zúčastnil čtrnáctiměsíční geologické expedice organizované pražskou Geoindustrií do severní části Vietnamské demokratické republiky. Tam vedl prospekční a průzkumné práce na několika Pb-Zn ložiskách v tropické horské oblasti v okolí Tu-Le, kde také zacvičoval vietnamské spolupracovníky do metod geologické terénní práce. Povrchové geologické mapy 1:100000, které s nimi sestavil v okolí zkoumaných ložisek, se staly součástí regionálních map severního Vietnamu, jejichž syntézou byly v té době pověřeny sovětské geologické organizace.

V roce 1962 se vrátil na katedru nerostných surovin Geologicko-geografické fakulty KU. Po obhájení kandidátské disertace tam pokračoval v přednáškách na ložisková témata, a pro univerzitní posluchače geologie a stipendisty i pracovníky Ministerstva hutí a rudných dolů pořádal speciální exkurze na příbramské, kutnohorské a chvaletické doly. Zabýval se rovněž regionální metalogenetickou problematikou týkající se regenerace rudních ložisek, vulkanicko-metalogenetické zónalnosti střední Evropy a platformních ložisek v metalogenetické provincii Českého masivu.

Vedle této činnosti nezapomínal ani na menší ložiska, nálezy nových minerálů a neobvyklé horniny na Českomoravské vysočině, severní Moravě a středním Slovensku. Působil jako oponent závěrečných zpráv předkládaných těžebními a průzkumnými podniky, i jako recenzent publikací a diplomových prací. Byl rovněž autorem hesel ložiskové geologie v Naučném slovníku geologických věd vydaném nakladatelstvím ČSAV v roce 1960 a 1961 a přispíval do populárních českých časopisů i do veřejných přednáškových cyklů na geologická i geografická témata.

V roce 1963 přešel do Geologického ústavu ČSAV v Praze, kde pracoval jako samostatný vědecký pracovník v oddělení metamorfizmu a strukturní geologie vedeném V. Zoubkem. Vedle studia vybraných metamorfních jednotek a hornin Českého masivu pokračoval dále ve spolupráci s Přírodovědeckou fakultou KU (vedení mapovacích kurzů a výzkumy na středním Slovensku), s Archeologickým ústavem ČSAV (výzkum materiálů prehistorických sídlišť Závist a Mlékojedy), a s Čs. uranovým průmyslem (strukturní mapování kutnohorského krystalinika).

V té době se rovněž účastnil výzkumů v rámci IGCP (International Geological Correlation Program), a práce na UNESCO projektu „Precambrian of Mobile Zones“. Zde pracoval jako tajemník české sekce mezinárodní geologické organizace AZOPRO (Association pour l'étude géologique des zones profondes de l'écorce terrestre), pro niž v roce 1964 organizoval a vedl exkurze po Českém

masivu; později přednášel na konferencích této asociace v Rennes a v Zurichu. V roce 1967 mapoval pro Norskou geologickou službu (Trondheim) granulitové série v norské části Laponska a na mapování navázal petrologický výzkum tamějších metamorfítů z nichž popsal nové, do té doby neznámé minerální asociace. V letech 1967 - 1968 spolupracoval na přípravě 23. Mezinárodního geologického kongresu v Praze a v jeho rámci připravoval a vedl exkurze do východočeského moldanubika a kutnohorského krystalinika. Spolupracoval rovněž s Mezinárodní komisí pro geologické a metalogenetické mapy Evropy.

Jeho práce v ČSAV byla v roce 1970 přerušena na dva roky, když v mezinárodním konkurzu získal místo profesora na univerzitě v Santiagu de Chile. Tuto pozici sponzorovala Organizace amerických států a vyspala ji chilská státní univerzita (Universidad de Chile), která je střediskem pro výuku postgraduálních studentů geologie z latinsko-amerických zemí. Jirka tam přednášel na téma mobilizace a regenerace rudních ložisek a vedl výzkumné práce studentů v oboru své specializace. Zároveň pracoval na výzkumu vztahů mezi metamorfózou jurských vulkanitů a genezí stratiformních ložisek Cu rud (manto type) v pouštní oblasti Buena Esperanza -Tocopilla na pacifickém pobřeží nejsevernější části Chile. Studium vulkanických sérií na povrchu i v dolech a jejich petrologickým a geochemickým výzkumem prokázal, že zkoumaná ložiska sulfidických rud i výskyty ryzí mědi vznikly koncentrací mědi mobilizované při zeolitové metamorfóze jurských efuzivních vulkanitů. Tyto převratné a prospekčně důležité poznatky byly publikovány v chilských i českých odborných časopisech a byly dále doplněny termobarometrickým studiem rud ve spolupráci se sovětskými badateli, kteří na Universidad de Chile tehdy působili.

Po návratu z Chile do GÚ ČSAV v roce 1972 se Jirka postupně zaměřil na obecnější otázky stáří, geologie, petrologie a geochemie vybraných metamorfovaných sérií a hornin Českého masivu. Později se ještě soustředil na granulitové a leptynitové horniny, a nakonec na problematiku a příčiny strukturně řízené akumulace sillimanitu v metamorfitech.

Procesy vedoucí k akumulaci sillimanitu studoval nejprve na příkladech Českého masivu. Předběžné výsledky tohoto studia publikoval na 23. Mezinárodním geologickém kongresu v Praze (1968), kde byly příznivě přijaty a později referovány v zahraničních časopisech. Předběžná data pak rozšířil výzkumem obdobných terénů a hornin v dalších oblastech evropského variského orogénu a v roce 1979 shrnul celkové výsledky v monografické studii nazvané „Nodulární sillimanitické horniny a jejich geologický a petrologický význam“. V témže roce tuto práci předložil jako disertaci pro získání hodnosti DrSc., avšak práce - bez jakéhokoliv vysvětlení - nebyla přijata.

Příčina byla jasná: již při práci na KU, a později i v ČSAV, mu byla neustále vyčítána nedostatečná politická aktivita a bylo mu opakovaně doporučováno, aby se tohoto atributu i jeho nepříjemných důsledků zbavil zvýšenou politickou aktivitou v souladu s politikou tehdejšího režimu. Jirku však takové nabídky nelákaly, a proto si zvolil jinou cestu: v roce 1980 opustil ČSSR a spolu s manželkou a se dvěma nezletilými dětmi vycestoval do Kanady. Za nedovolené opuštění republiky byli on i jeho manželka v nepřítomnosti odsouzeni k propadnutí veškerého majetku a ke ztrátě svobody na jeden a půl roku. Tento rozsudek jim na deset let znemožnil návrat do Československa, protože byl anulován až při jejich rehabilitaci po pádu komunistického režimu v roce 1989.

V Kanadě se rodina usadila v Edmontonu, v západokanadské provincii Alberta. Krátce nato Jirka nastoupil u společnosti Terra Mining & Exploration Ltd. jako důlní geolog pověřený přípravou projektů na průzkum ložisek stříbra, které tato společnost vlastnila v Mexiku. Hlavní náplní jeho práce bylo však řízení průzkumu a těžby ložisek Ag-Co-Ni-U formace v subarktickém terénu v oblasti Silver Bear/Camsell River, východně od Velkého Medvědího jezera v Northwest Territories.

Během jednoletého pobytu na severských dolech se Jirka dálkovým a později i večerním studiem na University of Alberta v Edmontonu přeorientoval na geologii ložisek nafty a plynu, a koncem roku 1981 získal místo geologa v konkurzu, který vypsal Department of Energy and Natural Resources, součást provinční vlády v Albertě. Jednou z podmínek přijetí na tuto pozici bylo členství v profesionální asociaci APEGGA (Association of Professional Geologists and Geophysicists of Alberta). Toto členství získal na základě svých publikací a rigorózních zkoušek z technických základů průzkumu, těžby, výpočtu zásob a geofyzikální prospekce ložisek nafty a plynu, včetně stratigrafie jejich hostitelské jednotky - Západokanadské sedimentární pánve. Zároveň se stal členem Canadian Society of Petroleum Geologists.

Úkolem skupiny, ve které pracoval, bylo prosazovat požadavky vlády na hospodárné těžení naftových a plynových ložisek v Albertě a dosáhnout toho, aby agresivní petrolejářské společnosti dodržovaly mezi sebou pravidla stanovená vládou. Vedle technického vyhodnocování produktivity a perspektiv jednotlivých stratigrafických útvarů byl Jirka v této souvislosti pověřován řešením sporných otázek týkajících se přesné stratigrafické pozice naftonosných a plynonosných horizontů, jakožto prvořadého kritéria při definici a přidělování průzkumných a těžebních licencí a práv jednotlivým soupeřícím společnostem.

Kromě geologie naftových a plynových ložisek byl také odpovědný za oceňování ložisek sedimentárních fosfátů a magnetitových a uranových rud, stavebních surovin, a ložisek uhlí a s nimi spjatých ekonomicky významných ložisek metanu. Zajišťoval rovněž výuku a terénní doprovod zahraničních hostů a stipendistů Departmentu, kteří se zajímali o geologii západokanadské Kordillery a o kanadskou vrtnou a těžební techniku, včetně sekundárních těžebních metod používaných při produkci těžké nafty a olejových písků v Albertě. V téže době také externě přednášel geologii na Northern Alberta Institute of Technology v Edmontonu.

Během své dvacetileté práce u albertské vlády (1981 - 2000) měl Jiří příležitost navštívit četná ložiska ostatních kanadských provincií a v letech 1985, 1986 -1988, 1994 a 1999 byl dočasně sekundován na další provinciální a federální geologické instituce (Alberta Research Council, Geological Survey of Alberta, Energy Resources Conservation Board, Geological Survey of Canada). Na těchto stážích řešil sporné stratigrafické interpretace pomocí litostratigrafického a petrofyzikálního studia vrtů a vrtných jader a korelováním povrchové geologie s podzemní situací ověřenou vrty a seismickými profily.

Na základě svých zkušeností byl v letech 1986 -1988 přizván ke dvouleté spolupráci na stěžejním federálním a provinciálním projektu „Geological Atlas of the Western Canada Sedimentary Basin“. Velká část této ekonomicky významné jednotky leží na území Albery, kde byla prozkoumána více než 250 000 vrtů a obsahuje vedle 85 % zásob konvenčních uhlovodíků na území kontinentální Kanady i jedny z největších světových ložisek olejových písků. Na tomto úkolu byl projektovým geologem a zároveň členem autorského týmu pověřeného sestavením juraské a spodnokřídové sekce atlasu.

O své práci v Kanadě Jirka říká: „Začátky nebyly lehké, ale za těch 20 roků co jsem tam pracoval, se nikdo nestaral o moje politické přesvědčení. Moje práce byla hodnocena podle včasnosti, přesnosti, souhry s pracovním týmem a podle ekonomického dopadu. Největším uznáním pro mě bylo, když mi bylo svěřeno vedení mé pracovní skupiny a později, když jsem ve svých 70 letech odcházel do důchodu, moje pracoviště mi nabídlo další spolupráci“.

Po odchodu do důchodu pracovali Jirka a jeho manželka Dagmar ještě ve vlastní soukromé informační službě zaměřené na technickou databázi albertských olejových písků pro potřeby naftového průmyslu a vládních institucí. V poslední době se věnují hlavně svým vnukům a cestování. Na svoji původní vlast však nezapomněli a rádi zajíždějí do Čech, aby se mohli setkali s přáteli a s nimi navštívit, často s kladivem v ruce, staré známé lokality v širokém okolí Kutné Hory i jinde v Českém masivu. Opětovně se vracejí do milované „Hory“ a říkají, že pro ni platí totéž, co řekl Franz Kafka o Praze : „... nikdy Tě nepustí ...“

Pozoruhodné a všestranné praktické zkušenosti i teoretické znalosti, které Jirka získal doma i v zahraničí zasahují téměř do všech odvětví geologie a přesahují i do užití geofyziky a geochemie. Pracoval v terénním i laboratorním prostředí, samostatně i v týmech českých i mezinárodních, v široké škále sedimentárních, magmatických i metamorfních hornin, a v rozsáhlém spektru měřítek - od mikroskopického až po výzkum struktur regionálního rozsahu. Získal značné zkušenosti v prospekci, průzkumu a těžbě nejrozličnějších typů rudních, nerudních i kaustobiolitových ložisek, a to v mírném, tropickém, aridním i subarktickém klimatu. K tomu se pojí i jeho rozsáhlá praxe pedagogická, a to v několika světových jazycích. Je škoda, že jeho rozsáhlých zkušeností nebylo ve větší míře využito v jeho staré vlasti.

I když se Jirka v letošním roce dožívá 77 let, jeho vzhled tomuto věku neodpovídá; je zdravý, čilý a v terénu ještě velice pohyblivý a stále se živě zajímá o to, co se děje v české i světové geologii. On i jeho manželka jen litují, že rodiny obou jejich dětí, včetně pěti vnoučat, žijí daleko od Edmontonu: syn Ivan je lékařem v Oregonu, a dcera Radana, která vystudovala softwarový design, žije v Montrealu.

František Novák, Petr Pauliš

Přehled publikací RNDr. Jiřího Loserta, CSc.

- Losert J. (1955): Význam hydrotermálních minerálů pro stanovení karpatského stáří některých střížných dislokací v hranickém devonu. - *Acta Univ. Carol., Geol.* **1**, 229-264.
- Losert J. (1956): Dumortierity z pegmatitů a migmatitů v širším okolí Kutné Hory. - *Rozpr. Čs. Akad. Věd, Ř. mat. přír. Věd* **66**, 1, 44 pp.
- Losert J. (1956): Zpráva o podrobném geologickém mapování v severní části kutnohorského rudního okrsku. - *Zpr. geol. Výzk. v R. 1955*, 99-101.
- Losert J. (1956): Zpráva o výzkumu olověno-zinkových rud v hrabůvské oblasti Oderských vrchů. - *Zpr. geol. Výzk. v R. 1955*, 102-103.
- Fediuk F., Losert J. (1956): Ref. k práci R. C. Emmonse et al.: Selected petrogenic relationships of plagioclases. - *Čas. Mineral. Geol.* **1**, 2, 141-146.
- Dudek A., Losert J. (1956): Zpráva o geologickém mapování krystalinika na jižním okraji Sokolovské pánve. - *Zpr. geol. Výzk. v R. 1955*, 24-27.
- Losert J. (1957): Zpráva o geologickém mapování v horním Posázaví. - *Zpr. geol. Výzk. v R. 1956*, 102-103.
- Losert J. (1957): Předběžná zpráva o orientačním průzkumu některých ložisek olověných a zinkových rud v Oderských vrších. - *Zpr. geol. Výzk. v R. 1956*, 100-101.
- Losert J. (1957): Ložiska a výskyty olověno-zinkových rud v severomoravském kulmu (Oderské vrchy - okolí Hrabůvky). - *Rozpr. Čs. Akad. Věd, Ř. mat. přír. Věd* **67**, 4, 67 pp.
- Losert J., Náprstek V. (1957): Výsledky geologického mapování mezi Badínem, Tajovem a Banskou Bystricí. - *Geol. Práce, Zprávy* **11**, 135-144.
- Jaroš J., Losert J. (1957): Geologické poměry mezi Harmancem a Tajovem sz. od Banské Bystrice. - *Geol. Práce, Zprávy* **10**, 107-118.
- Novák F., Vtělenský J., Losert J., Kupka F., Valcha V. (1957): Orthochamosit z rudních žil v Kaňku u Kutné Hory. - In: Sbor. k osmdesátinám F. Slavíka, 315-343. Praha.
- Fediuk F., Losert J., Röhlich P., Šilar J. (1958): Geologické poměry území podél lužické poruchy ve Šluknovském výběžku. - *Rozpr. Čs. Akad. Věd, Ř. mat. přír. Věd* **68**, 9, 42 pp.
- Jaroš J., Losert J., Mísař Z. (1959): Die Konglomerate mit den Magmatitgeröllen in der Zábřeh serie NW von Hoštejn. - *Acta Univ. Carol., Geol.* **3**, 253-271.
- Losert J. (1959): Výsledky geologického mapování v severním okolí Žďáru nad Sázavou. - *Zpr. geol. Výzk. v R. 1957*, 119-121.
- Losert J. (1959): Výzkum metasomatických ložisek Cu-Pb-Zn rud mezi Banskou Bystricí a Ľubietovou. - *Zpr. geol. Výzk. v R. 1957*, 121-122.
- Losert J. (1959): Výzkum metasomatického ložiska polymetalických rud u Malovid v Posázaví. - *Zpr. geol. Výzk. v R. 1958*, 83-84.
- Losert J. (1959): Výzkum rudních ložisek Ľubietovské zóny mezi Ľubietovou a Hrochotí. - *Zpr. geol. Výzk. v R. 1958*, 85-86.
- Novák F., Losert J., Vtělenský J., Kupka F. (1959): Orthochamosit, ein neues Mineral aus den hydrothermalen Erzgängen von Kaňk bei Kutná Hora in der Tschechoslowakei. - *Geologie (Berlín)* **8**, 2, 159-167.
- Losert J. (1960): Hesla z ložiskové a ekonomické geologie. - In: Svoboda J. et al. (1960): Naučný slovník geologický 1, 700 pp. Nakl. ČSAV Praha.
- Losert J. (1960): Problém regenerovaných ložisek. - Knihovna Ústř. Úst. geol. **34**, 159 pp.
- Losert J. (1961): Hesla z ložiskové a ekonomické geologie. - In: Svoboda J. et al. (1961): Naučný slovník geologický 2, 827 pp. Nakl. ČSAV Praha.
- Čepek P., Hanzlík J., Losert J., Mísař Z., Pertold Z., Poubá Z. (1961): Zpráva o geologickém mapování středního Povltaví severně od Týna nad Vltavou. - *Zpr. geol. Výzk. v R. 1960*, 38-40.
- Novák F., Losert J. (1961): Ullmanit ze Kšic u Stříbra. - *Čas. Mineral. Geol.* **6**, 4, 437-442.
- Trdlička Z., Losert J. (1961): Kobaltin na ložiskách magnezitu a mastku u Hnúště ve Spišsko-gemerském Rudohoří. - *Věst. Ústř. Úst. geol.* **36**, 199-201.
- Losert J. (1962): Geologická stavba a rudní ložiska západní části Ľubietovského pásma a přilehlého subtatrika. - *Geol. Práce* **62**, 97-108.
- Losert J. (1962): Mandlovcovité lamprofyry z kutnohorských dolů. - *Acta Univ. Carol., Geol.*, **2**, 107-127.
- Losert J. (1962): Mapování styku moldanubika a kutnohorského krystalinika sz. od Chotěboře. - *Zpr. geol. Výzk. v R. 1961*, 42-44.
- Losert J. (1962): Olověno-zinková ložiska a výskyty v Oderských vrších. - Slezský ústav Čs. Akad. Věd v Opavě, 50 pp. Opava.
- Hak J., Losert J. (1962): O powerfenském zrudnění u Trangošky v Nizkých Tatrách. - Sbor. Úst. nerost. sur. v Kutné Hoře, 57-120.
- Losert J. (1962): Vysvětlivky k přehledné geologické mapě ČSSR, list Jihlava (spoluautor textu). - Ústř. úst. geol. Praha.
- Losert J. (1962): Vysvětlivky k přehledné geologické mapě 1: 200 000, list Ostrava (spoluautor textu). - Ústř. úst. geol. Praha.
- Losert J., Chrt J. (1962): Neoidní platformní metalogenetická provincie v metalogenetické oblasti Českého masivu. - *Věst. Ústř. Úst. geol.* **37**, 3, 201-204.
- Losert J. (1963): Aufgabe der selektiven Metasomatose bei der Entstehung pseudosedimentärer Erze in der alpidischen Trias. - In: Symp. Problems of Postmagmatic Ore Deposition **1**, 572-577. Praha.
- Losert J. (1963): Geologie a petrografie západní části Ľubietovské zóny a přilehlého subtatrika. - *Rozpr. Čs. Akad. Věd, Ř. mat. přír. Věd* **73**, 12, 101 pp.
- Losert J. (1964): Tertiary and Quaternary volcanic-metallogenetic zones of Central Europe, their character and deposits in Czechoslovakia. - In: 22. Int. Geol. Congress India, Proceedings of Sec. 5, 405-417. New Delhi.
- Losert J., Fišera M. (1964): Roches nodulaires quartzosillimaniteuses dans les complexes cristallines de Moldanubicum. - In: Noyau du Massif de la Bohême. AZOPRO session Czechoslovakia, 9-13. Praha.
- Losert J. (1965): Rudní ložiska západní části Ľubietovské zóny a přilehlého subtatrika. - *Sbor. geol. Věd, Ř. ložisk. Geol.* **6**, 7-45.
- Losert J. (1965): Konference Asociace pro výzkum hlubinných zón zemské kůry (AZOPRO) v Československu. - *Věst. Českoslov. Akad. Věd* **74**, 1, 60-64.
- Losert J. (1965): O konferenci AZOPRO 1964 v Československu. - *Věst. Ústř. Úst. geol.* **40**, 3, 233-235.

- Losert J., Chrt J. (1965): Polymetalické subvulkanické ložisko v Roztokách n. Labem. - *Zpr. geol. Výzk. v R. 1963*, 197-198.
- Fediuková E., Losert J. (1965): Geologický vývoj Vietnamské demokratické republiky a její geologický průzkum. - *Čas. Mineral. Geol.* **10**, 2, 201-206.
- Losert J. (1966): Nerostné suroviny Vietnamské demokratické republiky. - *Věst. Ústř. Úst. geol.* **41**, 1, 59-66.
- Losert J. (1966): Vyšší dílčí jednotka Chočského příkrovu na Banskobystricku. - *Sbor. Nár. Muz. v Praze* **B 22**, 4, 163-167.
- Losert J. (1966): Polymetalická ložiska bleibergského typu v Bulharsku. - *Geol. Průzk.* **8**, 107-110.
- Losert J. (1967): Contribution to the problem of the pre-Assyntian orogenesis and metamorphism in the Moldanubicum of the Bohemian Massif. - *Krystalinikum* **5**, 61-84.
- Losert J. (1967): Výzkum sillimanitických nodulárních hornin v oblasti Havlíčkova Brodu. - *Zpr. geol. Výzk. v R. 1965*, 23-25.
- Losert J. (1967): Geologický vývoj Kanárských ostrovů. - *Věst. Ústř. Úst. geol.* **42**, 63-70.
- Losert J. (1967): Stratigrafie a ložiska kyanitu bulharských Rodop. - *Čas. Mineral. Geol.* **12**, 325-333.
- Losert J. (1968): Geology and petrography of the Valjok (Norwegian Lapland) granulite area. - *Norges Geol. Undersok., Arkiv.*, 138 pp. Trondheim.
- Losert J. (1968): O badatelském výzkumu a jeho perspektivách v Geologickém ústavu ČSAV a ve spolupracujících pracovištích. - In: *Problémy moderní geologie*, ÚV Soc. Akad., 98-114. Praha.
- Losert J. (1968): Turmalin - kassiteritová formace v kutnohorském rudním okrsku. - *Věst. Ústř. Úst. geol.* **43**, 349-357.
- Losert J. (1968): On the genesis of nodular sillimanitic rocks. - In: 23. Int. Geol. Congress, Prague, 4, 109-122.
- Losert J. (1968): Geologický badatelský výzkum v českých zemích a jeho perspektivy. - *Geol. Průzk.* **10**, 10-12, 336-338.
- Losert J. (1969): Metasomatické ložisko polymetalických rud u Malovid (sev. od Českého Šternberka) v Posázaví. - *Sbor. Nár. Muz. v Praze* **B 25**, 57-92.
- Losert J. (1970): O granulitech norského Laponska. - *Čas. Mineral. Geol.* **15**, 2, 182-183.
- Losert J. (1971): On the volcanogeneous origin of some Moldanubian leptynites. - *Krystalinikum* **7**, 61-84.
- Losert J. (1971): Postgranulitic cordierite - calcite - pyrite formation in some granulite rocks of the Norwegian Lapland. - *Krystalinikum* **8**, 77-107.
- Losert J. (1972): K recenzi Z. Vejnarova o mé práci „Postgranulitic cordierite - calcite - pyrite formation in some granulitic rocks of the Norwegian Lapland“. - *Věst. Ústř. Úst. geol.* **47**, 6, 371-372.
- Losert J. (1973): Genesis of copper mineralizations and associated alterations in the Jurassic volcanic rocks of the Buena Esperanza mining area (Antofagasta province, northern Chile). - Dept. Geología, Facultad de Ciencias físicas y matemáticas, Universidad de Chile **40**, 64 pp. Santiago de Chile.
- Naumov V. B., Něstěrenko G. V., Losert J. (1973): Termobarické uslovia formirovanija někotorych rudnych městorožďenij Čili. - *Geochimija* **8**, 1163-1169.
- Losert J. (1974): Sillimanite fibrolitique du Moldanubicum du massif de la Bohême et ses analogies avec celle des massifs cristallins varisques de l'Europe occidentale. - In: *La chaîne varisque d'Europe moyenne et occidentale*. Coll. Int. du centre national de la recherche scientifique. (Projet UNESCO - PICG No 22) **243**, 329-340. Rennes.
- Losert J. (1974): Alterations and associated copper mineralization in the Jurassic volcanic rocks of the Buena Esperanza mining area. - In: *Colloq. sobre fenómenos de alteración y metamorfismo en rocas volcánicas e intrusivas*. Dept. geología, Facultad de ciencias físicas y matemáticas, Universidad de Chile **41**, 53-86. Santiago de Chile.
- Losert J. (1974): The formation of stratiform copper deposits in relation to alteration of volcanic series (on North-Chilean examples). - *Rozpr. Čs. Akad. Věd, Ř. mat. přír. Věd* **84**, 5, 77 pp.
- Losert J. (1974): Geologické a genetické problémy chilských stratiformních ložisek mědi. - *Miner. Slov.* **6**, 375-397.
- Něstěrenko G. V., Losert J., Chavez L., Naumov V. B. (1974): Temperaturas y presiones de formación de algunos yacimientos cupríferos de Chile. - *Rev. geol. de Chile* **1**, 74-80. Santiago de Chile.
- Losert J. (1975): Dvacátý celostátní geologický sjezd v Košicích. - *Sklář a keramik* **25**, 8, 225.
- Fiala J., Losert J. (1976): Nález korundu, cordieritu, granátu, sillimanitu a turmalinu v hercynitových horninách na Chlumu u Sepekova. - *Čas. Mineral. Geol.* **21**, 3, 326.
- Losert J. (1976): Přehled hlavních zdrojů nerostných surovin Jižní Ameriky. - In: *Zdroje nerostných surovin Latinské Ameriky, III. Symp. Komise pro komplexní výzkum rozvojových zemí*, Čs. Akad. Věd, 45-53. Praha.
- Losert J. (1976): Stručná charakteristika lokalit exkurze OS Krystalinikum ČSMG do kutnohorského krystalinika. - In: *Průvodce Čes. Spol. Mineral. Geol.*, 5 pp. Praha.
- Losert J., Hanuš V. (1976): Geologie, nerostné suroviny a zkušenosti z geologické práce v Chile. - In: *Sbor. Symp. Zdroje nerostných surovin Latinské Ameriky*, 182-190. Praha.
- Gorochof I. M., Losert J., Varšavskaja E. S., Kutjavin E. P., Mělnikov N. N., Čekulaev V. P. (1977): Rb-Sr geochronologija metamorfičeskich porod vostočnoj časti Češskogo massiva (Rajon Železných gor i prilėgajuščej k nim časti Češko-moravskoj vozvyšennosti). - In: *Opyt korrelacii magmatičeskich i metamorfičeskich porod Čechoslovakii i někotorych rajonov SSSR*, 81-100. Akad. Nauk SSSR - ČSSR. Izd. Nauka. Moskva.
- Losert J. (1977): Konference Deformace a metamorfizmus v NDR a ČSSR. - *Geol. Průzk.* **19**, 8, 251.
- Zoubek V., Krylova M. D., Losert J., Mitrofanov F. P., Černov V. M., Šurkin K. A. (1977): Leptinity Karelo-kolskoj oblasti Baltijskogo ščita i Češskogo massiva. - In: *Opyt korrelacii magmatičeskich i metamorfičeskich porod Čechoslovakii i někotorych rajonov SSSR (Problemy kristalličeskogo fundamenta Češskogo massiva)*, 5-72. Akad. nauk SSSR - ČSSR. Izd. Nauka. Moskva.
- Losert J. (1978): Nové nálezy pegmatitů na Chotěbořsku. - *Čas. Mineral. Geol.* **23**, 4, 435-436.

- Losert J. (1979): Sr - geochemistry, a guide to copper-sulphide deposits in volcanic series of Chile. - In: Symp. Methods of geochemical prospecting **1**, 63-64. Ostrava.
- Losert J. (1979): Zasedání a terénní geologické výzkumy v rámci mnohostranné spolupráce akademií věd socialistických zemí v SSSR. - *Věst. Ústř. Úst. geol.* **54**, 4, 225.
- Losert J. (1979): Nález antimonového zrudnění v aureole centrálního moldanubického plutonu. - *Čas. Mineral. Geol.* **24**, 2, 207.
- Losert J. (1986): Jurassic Rock Creek Member in the subsurface of the Edson area (West - Central Alberta). - In: Alberta Research Council Open File Report 1986 **3**, 39 pp. Edmonton.
- Losert J. (1990): The Jurassic-Cretaceous boundary units and associated hydrocarbon pools in the Niton field (West - Central Alberta). - In: Alberta Research Council Open File Report 1990 **1**, 41 pp. Edmonton.
- Poulton T. P., Christopher J. E., Hayes B. J. R., Losert J., Tittlemore J., Gilchrist R. D. (1994): Jurassic and Lowermost Cretaceous Strata of the Western Canada Sedimentary Basin, Chapter 18, 297-317. - In: Mosop G. and Shetsen I. (ed.) (1994): Geological Atlas of the Western Canada Sedimentary Basin. Published by Canadian Society of Petroleum Geologists and Alberta Research Council / Alberta Geological Survey, 510 pp. Calgary.
- Langenberg C. W., Hein F. J., Richter K., Losert J., Berhane H., Cotteril D. K. (2000): Regional geology of the Upper Blairmore Group and Bow Island Formation: A Subsurface Study in southwestern Alberta. (Alberta Energy and Utilities Board, Resource Appraisal Group). - In: Alberta Geological Survey Earth Sciences Report 2000 **6**, 58 pp. Edmonton.

Poznámka

Na jaře roku 1980 předložil Dr. Losert do nakladatelství ACADEMIA (Nakl. ČSAV, Praha) rukopis kolektivní práce určené k publikaci v Rozpravách ČSAV. Její název byl: Losert J., Fiala J., Lang M., Obrda J., Pivec E., Ulych J.: Petrology of some garnet - kyanite - potassium feldspar leptynites of the Czech Moldanubicum (Czechoslovakia).

Rukopis, shrnující výsledky dosažené jím vedenou skupinou pracovníků Geologického ústavu ČSAV v Praze, byl přijat nakladatelstvím ACADEMIA v dubnu 1980. Vědeckým editorem práce byl ustanoven Dr. M. Suk, CSc., a vědeckým poradcem prof. Dr. F. Fediuk, CSc.

V roce 1982, dva roky po odchodu Jiřího Loserta do Kanady, tato práce skutečně v Rozpravách ČSAV vyšla (Řada mat. přír. Věd **92**, sešit 5, 85 pp). Byla však vytištěna tak, že zatímco kapitoly jím napsané byly v práci ponechány, jeho jméno, přestože byl vedoucím výzkumné skupiny a hlavním autorem a překladatelem práce, bylo ze seznamu autorů v názvu práce odstraněno.